

OSEBNA VAROVALNA OPREMA

Kratka predstavitev Pravilnika o osebni varovalni opremi

Kaj moramo vedeti o Pravilniku o osebni varovalni opremi?

Pravilnik o osebni varovalni opremi (Uradni list RS, št. 29/05, 23/06, 17/11 - ZTZPUS-1 in 76/11) določa pogoje za osebno varovalno opremo, ki se daje v promet in se začne uporabljati tako, da se zagotovijo njen prost pretok ter varnost in zdravje uporabnikov. Pravilnik vsebinsko povzema Direktivo 89/686/EGS (PPE Directive 89/686/EEC).

Ažuriran seznam slovenskih standardov, katerih uporaba ustvari domnevo o skladnosti osebne varovalne opreme z zahtevami po tem pravilniku (t.i. harmonizirani standardi), je na voljo preko spletne povezave: [Harmonizirani standardi / • Osebna varovalna oprema.](#)

Kaj je osebna varovalna oprema?

To je vsaka oprema ali pripomoček, ki je bila načrtovana in izdelana zato, da jo posameznik nosi ali drži s ciljem varovanja pred eno ali več nevarnostmi za zdravje in varnost - od zaščitnih čelad do golenskih ščitnikov za nogometaše.

Za namene tega pravilnika pomeni osebna varovalna oprema:

- vsako napravo ali pripomoček, ki ga posameznik nosi ali drži zaradi varovanja pred eno ali več nevarnostmi za zdravje in varnost,
- vsako enoto, ki jo sestavlja več naprav ali pripomočkov, ki jih dobavitelj poveže v celoto za varovanje posameznika pred enim ali več istočasno nastopajočimi tveganji,
- varovalno napravo ali pripomoček, ki je ločljivo ali neločljivo združen z osebno opremo, ki ni varovalna in jo posameznik nosi ali drži pri delu za izvajanje posebne dejavnosti,
- zamenljive sestavne dele osebne varovalne opreme, ki so bistveni za njeno zadovoljivo delovanje in se izključno uporabljajo samo za takšno opremo.

Osebna varovalna oprema je razvrščena v tri kategorije, pri katerih je treba upoštevati predpisane postopke za ugotavljanje skladnosti, navedene v 7. členu pravilnika:

- I. kategorija** zajema osebno varovalno opremo, ki uporabnika varuje pred minimalnimi tveganji, katerih učinke, če so postopni, lahko uporabnik varno in pravočasno ugotovi. V to kategorijo spada izključno osebna varovalna oprema za varovanje pred: površinskimi mehanskimi poškodbami, čistilnimi sredstvi z blagim delovanjem, tveganji, s katerimi se srečujemo pri rokovanju z vročimi elementi pri katerih uporabnik ni izpostavljen temperaturi večji od 50° C, atmosferskimi dejavniki, ki niso niti izjemni niti ekstremni, manjšimi udarci in vibracijami, ki ne prizadenejo vitalnih delov telesa in njihovi učinki ne povzročajo nepopravljive poškodbe organizma, sončnimi žarki,
- III. kategorija** zajema osebno varovalno opremo, ki je namenjena za varovanje pred smrtnimi nevarnostmi ali pred nevarnostmi, ki lahko resno in nepopravljivo poškodujejo zdravje in katerih takojšnjih učinkov, ki jih predvideva proizvajalec, uporabnik ne more pravočasno ugotoviti,
- II. kategorija** zajema osebno varovalno opremo, ki ni navedena pri prejšnjih dveh kategorijah.

Katerih kategorij osebne varovalne opreme pravilnik ne obravnava?

Pravilnik ne obravnava naslednjih kategorij osebne varovalne opreme:

- osebne varovalne opreme, načrtovane in izdelane za uporabo v oboroženih silah ali za ohranjanje reda in miru (čelade, ščitniki, itd.),
- osebne varovalne opreme za samoobrambo (aerosolni razpršilniki, osebno zastraševalno orožje, itd.),
- osebne varovalne opreme, ki je načrtovana in izdelana za zasebno uporabo v neugodnih vremenskih razmerah, vlagi in vodi ter vročini (pokrivala, sezonska obutev, dežniki, itd.),
- osebne varovalne opreme za zaščito ali reševanje oseb na plovilih in letalih, ki se ne nosi stalno,
- čelade in vizirje za uporabnike dvo- in trikolesnih motornih vozil.

Katere varnostne zahteve je treba upoštevati?

Osebna varovalna oprema in tudi njeni sestavni deli morajo glede na posamezno kategorijo predno so dani v promet in se pričnejo uporabljati, izpolnjevati osnovne varnostne in zdravstvene zahteve ter dodatne zahteve posameznih specifičnih tveganj, ki jih predstavljajo: mehanski vplivi, fizične poškodbe, utopitev, hrup, vročina, ogenj, mraz, električni udar, sevanje, nevarne snovi (v trdnem, tekočem ali plinastem stanju) in povzročitelji okužbe.

Kaj morajo zagotoviti proizvajalci ali njihovi pooblaščen zastopniki predno je osebna varovalna oprema dana v promet?

Predno je osebna varovalna oprema dana v promet, morajo proizvajalci ali njihovi pooblaščen zastopniki zagotoviti:

- usklajenost z ustreznimi bistvenimi varnostnimi in zdravstvenimi zahtevami,
- tehnično dokumentacijo,
- izjavo o skladnosti,
- označitev vsakega kosa osebne varovalne opreme z oznako CE,
- pri opremi kategorije II in III dati v pregled vzorčni tip in upoštevati postopek skladno z 11. členom pravilnika,
- druge zahteve.

Kdo izvaja nadzor?

Nadzor nad izvajanjem tega pravilnika na trgu izvaja Tržni inšpektorat Republike Slovenije.

Nadzor nad izvajanjem tega pravilnika pri uporabi osebne varovalne opreme, vključno pri uporabi na ribiških ladjah izvaja Inšpektorat Republike Slovenije za delo, razen nadzora:

- pri uporabi osebne varovalne opreme pri izvajanju rudarskih del ter podzemnih gradbenih delih, ki se izvajajo z rudarskimi metodami dela in v skladu z zakonom, ki ureja rudarstvo in na njegovi podlagi izdanimi predpisi, kjer nadzor izvaja Inšpektorat Republike Slovenije za energetiko in rudarstvo;
- pri uporabi osebne varovalne opreme na ladjah in čolnih za gospodarske namene, kjer nadzor izvaja Uprava Republike Slovenije za pomorstvo;
- pri uporabi osebne varovalne opreme pri delu članov posadk zračnih plovil, kjer nadzor izvaja ministrstvo, pristojno za promet.